

conata iura. Prema 16. Septembris 1577. Mea  
conjunx fidei salutem dicat eam fructus parvis  
liberis, qui mihi ex ea nati sunt in fidei salute.

Olim pueritiae tuae non satis fidei  
custos: nunc Frater in Domino

Johannes Molang.

### Pax Christi.

[= Mscr. A. 7]  
Nr. 303]

Exadite vir M. Hermannus Kemnethere, non igitur  
ignoras, quoniam hactenus singulis, de malis et peccatis  
cum de improvise duo fratres tui a meo latere  
discederent: sed quae deinde senta est solis  
la dissipatio, paulatim me in gratiam reclusit,  
haec tota est a multa viribus, in squalore et  
sollicitudine mihi consumpta est. Sic placitum  
est Deo et Domino nostro Iesu Christo, cum  
quibus meam familiam clementer ab incendio  
defendit. Valens enim hactenus omnes. Maritus  
et mater cum parvis liberis. D. Guilielmo  
liberi postea subducti sunt, et amille duo, puella  
diurna relicta est, capite natu minima: sed per  
gravidam novam spem ostendit. Equidem luxi  
fudorum, eleganti ingenio puerum, quem sustu  
lerat ex prioris conjugis, is erat jam auditor  
quartae classis, non dubium est, quin illius filii  
mors amico nostro fuerit perquam acerba.  
De quo bonum convertit salutis suae, quae cum  
duidant tam prospera, tam adversa. Laude  
sanctis colatur magnificum noxien ejus. Amen.  
Duo illi Magistri Henricus Salburgig et  
Thomig Langeus, etiam nunc apud nos haerent,  
sive sede certa aut loco rerum suarum. Salbur  
gixor ante mensem unum Witteberga huc  
venit cum ancilla. Siquid argenti est, bonam  
ejus partem, ignava huius consumet. Vallem

Saluberrimo in schola honeste legi apud nos inveniri  
 posset. Nam ad concionandum non arbitror cum  
 vobis utilem esse posse propter illiusmodi rationem.  
 Fui ei hoc facere ut ad Hollandiam animus suus  
 jungeretur. Hic enim apud nos, dum vivit, Henricus  
 nihil spei aspergere potest. Hei misera. Nup̄ illa  
 ea Refuit et Senatus exhibita noni consensu for-  
 mula. Senatus. M. Marco commisit, ille cum suis fami-  
 liaribus communicavit prolixè. Nos ne consciis  
 quidem esse voluit, quum famen et de nostro capite  
 illi committantur. Videbatur, iussu rei periculam  
 nos quoque concernit: ea res etiam nobiscum com-  
 munitanda. Ceterum ego hanc contemptum vobis  
 postea deservere. In comitatu Heijensia proposita  
 est formula patribus quinquaginta. Ex his  
 unguemum contemptis fuit Johanne de  
 Maestricht, olim mihi dilectus discipulus Bre-  
 viter, deinde Wilberge cum laude, quem opinor  
 et tibi notum esse, nullis comminationibus adduci  
 potuit, ut impura dogmata subscriptione sua  
 approbaret, quod reliqui amore fecerunt si-  
 ne terribili refectione. Quia ille sinistram caputem  
 lo plus vidit uno oculo dextro, quam oculi dexteri,  
 certum. Mox comitis edito excidit loco et for-  
 tunis, non excidit gratia Dei, non excidit consci-  
 entia bona, que praestantior est amplissima for-  
 tuna. Si Regi aliquam actionem scelerem in hunc  
 ornam nobis reddidit est pro sua clementia,  
 operam dabo, ut Johannes ille in schola nostra  
 recipiatur. Idem nobis Bremae suis soleme  
 est, ut eos infra recipiamus, qui ab aliis exclusi  
 ex terminantur. Quid nostri id formulam  
 responderint, certum non scio. Fama est tamen  
 Principes Augustum et Fulvium astricta huic  
 recipi minari. Sed Brema, tanquam in ea ma-  
 gna tales strepitu plerumque replevit. Narrat  
 Salenburghus ipse, valde esse miserabilem faciem

tum Schola tum Ecclesia Witebergae. omnia si-  
mul cum doctrina et moribus diffundantur di-  
cantur. Doct. Pencerq. adhuc carere constrich-  
est, et Picta illa mater, qui mupox in ledi cecidit  
vinis bonis, in gratiam aule redierat, domi sue  
cirumscriptis dicitur. Faeta narratio est. Vene-  
rat forte in urbem homo agrestis, conules portans  
ad hunc decipulas, quibus domesticis mures, quibus  
equimur, prorsus ante ostium suum stabat Picta, in-  
cum spectans pretereuntes. Compellat eum Musci,  
pulazig, laudat suas merces, hortatur ut emat in,  
geritose concinnatas esse, et agglutinas muribus  
apiendis. Negat Picta, se in hunc observari, ut  
etiam mures pascat, sed habet arcam, exadue et  
doctorem quendam. (is erat Doct. Jacobus Andr.)  
qui in murebus faciat fortis, et multos opes et decip-  
pulis, pro magno beneficio habet hunc, si ad illam  
acceserit. Accedit homo, pulsat fores, admittitur,  
Hic Domine Doctor (inquit) Audia huius plenam  
murage se domum fortis, emat in me has ten-  
dulas, maxime idoneae sunt, ejusmodi pestibus  
decipiendis, praeferas Doctor, quae vix unde id sci-  
at, ille agrestis medium digitum portende nō,  
Qui ante illam (inquit) domum staret, in vrbat  
ad emendum: negabat sibi cum murebus negoti-  
um esse, fuit, is mihi impulsor, ut huc ad se irem  
vras merces copiose venditurus. Tibi enim mures  
esse domi complures, sibi multis muscipulis, esse  
opq. Doct. Jacobus Picta rursus gessit, ab i (inquit)  
hinc in remittē cum suis murebus. Illi quoque  
pulsori renuncia, ut se exoneret. Nam si nunc ei  
mures desunt, efficiam propediem, ut eorum maxi-  
ma ei suppetat copia: Postridie citis Rudiis  
in aulam rectus Doctor, vicinam Pictam graviter  
accusavit. Mox edictum ab aule venit, ut domū

suam Pietate procurare habeat, donec asperiora  
demonstrentur. Hanc episcopus dilectam carissimam Poetese  
pavici cum Doctore familiaris, tanquam Gernit cum  
Pavidiano, in eam sententiam, quae ab hinc hactenus  
genuerit nobis exposita est, putari amice. Neque  
chere fidei committere merandam: tum quia testis est  
quae Witeberge gerantur, studiosum esse: tum  
vero maxime ut mea niamen descriptionis nimis  
scholastica tedium levarem. Vale. Salutem die  
Basilis et eorum parentibus & Carthus et dilectis per  
veni. Eschis. Si quid novum carmen edideris, imp  
tendum puta. Ego in hoc tristi otio quoddam Ep  
grammata scholastica recedi. Dindagis libens isthuc  
vires, si ubi paedagogus exprobet. 14. Cal. octobr.  
1577. Præmæ

Vestri successus studiosus.

Johannes Moranus.

Pax Christi.

293

Graviter fero, dilecte Varlemanne, tam Dilige  
ter ad te scriptas literas inter ceptas ab inf  
bis, binas certe (nam ternas deli) in alie us  
monq pervenisse. Erant in eis multa, quae te scite  
et nostras adulescentes: plurimum in terat mea  
et nonnihil celum tua. Tum autem ab illo peris  
Doctore stemaster me magnam injuriam esse affectu  
qui propter literas, quae se ad te dederam in fa  
culis geographicis quaeq; mihi peripiter illu  
et quinq; Vallenisq; nimis credulam emunxit.  
Sed hanc totam molestiam me is proximis expli  
catam, quas scio te hodie ab Hamiburgensi summo  
accepturum, libens mitto. Tuam fidem et di  
ligentiam in institutione sacerdotum nostrorum  
ut prius etiam mihi perspectum ante, jubet  
vivissim tenuit diffidere de mea erga te is  
bonitate. De posteris res nostras psequenda,

[= Mscr. A. 4. =  
N. 304]